

اوکراین و روسیه، آیا جنگی در خواهد گرفت؟

شهاب بهرامی

با اوج گرفتن تخاصمات غرب و روسیه بر سر اوکراین، آمریکا اعلام کرد با توجه به استقرار نظامیان روسیه در نزدیکی مرزهای اوکراین و متشنج شدن اوضاع در شرق اروپا، قصد دارد برای محافظت از هم پیمانان ناتو، نیروهای بیشتری به آلمان و اروپای شرقی منتقل کند. وزارت دفاع آمریکا می گوید در روزهای آینده سه هزار نیروی جدید نظامی به اروپا منتقل می شوند.

از طرف دیگر ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، آمریکا را به استفاده از اوکراین به عنوان ابزاری برای محدود کردن کشورش متهم کرد. او در نخستین اظهارات رسمی درباره بحران اوکراین در یک ماه گذشته، آمریکا را به نادیده

گرفتن نگرانی های روسیه درباره نیروهای پیمان نظامی ناتو در اروپا متهم کرد. وی در نشست مطبوعاتی با خبرنگاران اظهار داشت، "به نظر من اینطور می رسد که ایالات متحده خیلی نگران امنیت اوکراین نیست بلکه نیت واقعی اش محدود کردن رشد و توسعه روسیه است. از این منظر اوکراین فقط ابزاری برای رسیدن به هدف است."

ریشه های بحران

در ماه اوت ۱۹۹۱ شش ماه قبل از فروپاشی شوروی سابق، کشور اوکراین از شوروی جدا شد و اعلام استقلال نمود. جنگ قدرت از همان بدو استقلال، بین نیروهای طرفدار غرب

و هواداران روسیه کلید خورد، کشمکشها سرانجام و موقتا به نفع نارنجی پوشان هوادار غرب، پس از چند ماه اعتراضات و اعتصابات و تظاهرات خیابانی در ژانویه ۲۰۰۵ پایان یافت.

“ویکتور یانوکویچ” هوادار روسیه در انتخابات ۲۰۱۰ به قدرت رسید و در بحبوحه انقلاب ۲۰۱۴ به روسیه گریخت. جانشین وی نخست وزیر سابق و مولتی میلیاردر دیگری بنام “یولیا تیموشنکو” که از طرفداران سرسخت غرب و عضویت در پیمان نظامی ناتو بود. از آنجا که دخالت های دول غربی در امور داخلی اوکراین و بدست گرفتن دوباره قدرت دولتی به دست هوادارن غرب، امری محرز بود روسیه این فعل و انفعالات سیاسی را تلاشی دیگر جهت تشدید

محاصره خود و حضور سیاسی و نظامی غرب در پشت مرزهای خود تلقی نموده، همزمان با حمایت از روس تباران شرق اوکراین، شبه جزیره استراتژیک "کریمه" را تصرف کرده و عملاً به خاک خود الحاق کرد. امری که امروز تقریباً به صورت دوافکتو از جانب غرب پذیرفته شده است.

مردم اوکراین در این بیست سال نشان داده اند که خواهان تغییرات اساسی در زندگی اند. آمدن ها و رفتن ها و یک شبه میلیارد در شدن های مافیای طرفدار روسیه و طرفدار غرب را در قدرت دیده اند بدون اینکه بهبودی جدی در زندگی خود را تجربه کرده باشند لذا احزاب و جریانات سیاسی طرفدار روسیه یا جبهه

غرب فاقد اعتبار و مشروعیت سیاسی از نگاه مردم اوکراین اند، اما آن شرایطی که به موجب آن مردم قدرت مادی را به قهر سیاسی تبدیل کنند هنوز و در حال حاضر وجود ندارد، اما مسئله قدرت سیاسی کماکان روی میز مردم قرار دارد. افزوده به این، مردم در کشمکش‌ها و تخصیص سیاسی مابین روسیه و غرب رهبران سیاسی شان را مشتی هیچ‌کاره و خط‌خورده دیده‌اند که در این تخصیصات و مذاکرات حاضر، عددی به حساب نمی‌آیند. به یک معنی، تقدیر و سرنوشت اوکراینی‌ها را غرب و پوتین ترسیم می‌کنند. بنا به دلایل ذکر شده، تخصیص فعلی بین روسیه و غرب، نتیجه منطقی و جبری شرایط سیاسی یا بحران سیاسی در اوکراین است و نه بالعکس.

روند این رویارویی به کجا خواهد انجامید؟

غرب تهدید کرده است که با حمله نظامی روسیه به اوکراین تحریم های اقتصادی سختی را علیه دولت روسیه اعمال خواهد کرد همچنانکه بعد از تصرف کریمه، عضویت روسیه را از گروه کشورهای صنعتی موسوم به جی ۸ تا به امروز به حالت تعلیق درآورده است. روسیه در جواب، ورود تمام سران اتحادیه اروپا را به روسیه ممنوع اعلام کرده است.

گفته می شود که ۶۰ درصد نیازهای انرژی کشورهای عضو اتحادیه اروپا به وسیله گاز وارداتی از روسیه تامین می شود لذا قطع

صادرات گاز روسیه به این کشورها تبعات شدید اقتصادی در کوتاه مدت را به دنبال خواهد داشت. روسیه ابرقدرت انرژی در سطح جهان است با ذخایر عظیم طبیعی به ارزش بیش از ۸۰ تریلیون دلار. علاوه بر این، ارزش مبادلات و معاملات روسیه با کشورهای اروپایی صدها میلیارد دلار در سال برآورد می شود. نتیجتاً، اهرم تحریم کارآئی چندانی نخواهد داشت، اقتصاد روسیه اقتصاد ایران و ونزوئلا نیست و این را استراتژیستین های غربی بیش از هر کسی برآن واقف اند. اینجا است که بنظر می رسد با ادامه و اوج گیری بیشتر تخصیصات مابین آمریکا و روسیه، راه تروئیکای اروپایی از آمریکای هم پیمانش نیز جدا شود.

اما علیرغم رجز خوانی های اعضای ناتو و تهدیدهای پشمکی رؤسای نظامی ناتو، کشورهای عضو اتحادیه اروپای واحد، تمایل چندانی به دخالت نظامی در اوکراین ندارند. آمریکا هم اعلام کرده که اگر روسیه حمله کند ما دخالت نظامی نخواهیم کرد. واضح است روسیه هیچ تمایلی به وجود پایگاه های نظامی بغل گوشش ندارد و اگر این اتفاق بیفتد قطعاً واکنش نظامی نشان خواهد داد. بهترین گزینه و البته امیال نهانی طرفین، ایجاد تعادل در منطقه و عدم عضویت اوکراین در ناتو خواهد بود و عقربه وقایع و قرائن موجود، علیرغم دیپلوماسی هیاهو، سمت را به این سو نشان می دهد. طرفین می دانند که قدرت تخریب تکنولوژی تسلیحاتی امروز هنگام رودرروئی

نظامی دو ابرقدرت نظامی به چه معنی است
و برای هر دو روشن است که پیش از آنکه
پیروزی شان را جشن بگیرند شکستش را
تجربه خواهند کرد.

۳ فوریه ۲۰۲۲

وب سایت:

www.wpiran.org

تماس با حزب:

پیامگیر تلگرام: **wpi_tamas@**

و یا با ارسال پیام به شماره

۰۰۴۶۷۰۰۴۴۷۴۲۵

از طریق سیگنال، واتساپ و تلگرام و اینستاگرام